

Nacionalni inštitut
za javno zdravje

CENTER ZA
ZDRAVSTVENO
EKOLOGIJO

Trubarjeva 2
SI-1000 Ljubljana
t +386 1 2441 400
f +386 1 2441 447

www.nijz.si
info@nijz.si

ID DDV:
SI 44724535
TRR:

Številka: 350-4/2021-2 (256)
Ljubljana, dne 5. 2. 2021

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE
DIREKTORAT ZA JAVNO ZDRAVJE
Štefanova ulica 5
1000 Ljubljana

Zadeva: Mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov plana na okolje in konkretne smernice za segment zdravje ljudi za plan: Občinski podrobni prostorski načrt 484 Cesta v Sadinjo vas, Mestna občina Ljubljana

Skladno z vašo vlogo št. 350-6/2021-2 z dne 11. 1. 2021 vam posredujemo mnenje po 110. členu Zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 61/17) za segment zdravje ljudi za plan Občinski podrobni prostorski načrt 484 Cesta v Sadinjo vas, Mestna občina Ljubljana.

Zahtevek za izdelavo mnenja izvira iz vloge Mestne občine Ljubljana, Mestna uprava, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana, pod št. 35021-26/2020-9 z dne 6. 1. 2021, ki jo je kot nosilcu urejanja prostora posredovala Ministrstvu za zdravje in je bila priložena vaši vlogi.

V pregled za izdelavo mnenja smo prejeli naslednjo dokumentacijo objavljeno na spletnem naslovu <https://www.ljubljana.si/sl/moja-ljubljana/urbanizem/prostorski-izvedbeni-akti-v-pripravi/pia/>:

- Izhodišča za pripravo OPPN 484: CESTA V SADINJO VAS; Izdelovalec: Ljubljanski urbanistični zavod d. d., Verovškova ulica 64, 1000 Ljubljana; št. projekta: 8746; datum: december 2020.

Kot izhodišče za izdelavo mnenja smo uporabili naslednjo zakonodajo in kriterije:

- 4. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUIF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUIF-C, 47/15 – ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K in 36/19).
- Uredba o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20).
- Uredba o merilih za ocenjevanje verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe plana, programa, načrta ali drugega splošnega akta in njegovih sprememb na okolje v postopku celovite presoje vplivov na okolje, Ur.l. RS, št. 9/2009

- Kriteriji za ugotavljanje sprejemljivosti planov s stališča pristojnosti varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja v postopkih celovite presoje vplivov na okolje (Verzija 2), ki so objavljeni na spletni strani Ministrstva za zdravje (<http://www.mz.gov.si/>)

1 MNENJE O VERJETNOSTI POMEMBNEJŠIH VPLIVOV PLANA: VERJETNI POMEBNI VPLIVI NA ZDRAVJE IN POČUTJE LJUDI

1.1 ZNAČILNOSTI PLANA

a) Splošno o planu

Območje Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN) 484 Cesta v Sadinjo vas se nahaja v Mestni občini Ljubljana v funkcionalni enoti Sostro, natančneje na jugo-vzhodnem robu Ljubljane v dolini med Zadvorskim hribom, Molnikom in Gradiščem. Okvirna površina znaša 64.756 m². Namen OPPN je izgradnja ustrežnejše obvozne ceste mimo naselij Sadinja vas in Podlipoglav, od priključka na Cesto II. grupe odredov na zahodnem delu do navezave na cesto Podlipoglav – Ipavec na skrajnem vzhodnem delu območja obravnave.

Obstoječa cesta je pomembna povezava zaledja Posavskega hribovja z Ljubljansko kotlino in mestom Ljubljana. Na tem območju se nahaja tudi kamnolom. Odvoz iz kamnoloma poteka po ozkih lokalnih cestah, ki niso primerne za vožnjo s težkimi tovornjaki. Pot je nevarna tudi za pešce in kolesarje. Z novo cesto se zagotovi ustrezno cestno navezavo kamnoloma Sadinja vas na obstoječe cestno omrežje ter preusmeritev obstoječega tranzitnega motornega prometa mimo naselij Sadinja vas in Podlipoglav.

Območje OPPN obsega določeno območje enote urejanja prostora SO-2899 z namensko rabo PC (površine pomembnejših cest).

b) Ugotovitve v zvezi s planom

Poselitveni prostor bo z novo cesto razbremenjen hrupa, onesnaženja z izpušnimi plini, prašnimi delci in s prometom težkih vozil.

Na trasi nove ceste je predvidenih šest prečkanj vodotokov, in sicer:

- Prečkanje suhe struge vodotoka,
- trikrat prečkanje struge vodotoka Gobovšek,
- prečkanje struge pritoka vodotoka Reka in
- prečkanje struge vodotoka Reka.

Del območja OPPN se nahaja na širšem vodovarstvenem območju (VVO III). Na območju kamnoloma je izdano vodno dovoljenje za lastno oskrbo s pitno vodo (št. vodnega dovoljenja: 35526-25081/2004).

Del območja se nahaja tudi na območju poplavne nevarnosti.

Območje obravnave se uvršča v IV. stopnjo varstva pred hrupom.

1.2 ZNAČILNOSTI VPLIVOV IN OBMOČIJ, KI BODO VERJETNO PRIZADETA ZARADI VPLIVOV PLANA

a) Značilnosti vplivov

V zvezi z izvedbo plana lahko pričakujemo naslednje pomembnejše vplive na okolje, ki imajo lahko vpliv tudi na zdravje in počutje ljudi:

Faza gradnje:

- Onesnaževane zraka predvsem s prahom zaradi gradbenih del,
- obremenjevanje okolja s hrupom prav tako zaradi gradbenih del,

- nastajanje gradbenih odpadkov vključno z zemeljskimi izkopi in
- onesnaževanje tal, površinske vode in podzemne vode na vodovarstvenem območju v primeru neustreznega ravnanja z nevarnimi snovmi ali nevarnimi odpadki ali nezgode z njimi v povezavi z gradbenimi deli.

Faza obratovanja:

- Onesnaževanje zraka zaradi lokalnega prometa z motornimi in tovornimi vozili
- obremenjevanje okolja s hrupom zaradi lokalnega prometa z motornimi in tovornimi vozili,
- nastajanje onesnaženih padavinskih odpadnih voda s cest in parkirišč.

b) Značilnosti območij, ki bodo verjetno prizadeta

V zvezi z onesnaževanjem zraka in obremenjevanjem okolja s hrupom so lahko prizadeta predvsem območja stanovanj, ki so v bližini obravnavanega območja. V zvezi z onesnaženjem podzemne vode na vodovarstvenem območju pa so lahko prizadeta vsa območja, ki se oskrbujejo s pitno vodo iz vodnega vira, ki mu pripada prizadeto vodovarstveno območje.

1.3 POMEN IN RANLJIVOST OBMOČIJ, KI BODO VERJETNO PRIZADETA

Območja, ki bodo verjetno prizadeta, so stanovanjska območja v bližini plana, ki jih z vidika vplivov onesnaževanja okolja na zdravje ljudi ocenjujemo kot ranljiva.

Z vidika vplivov na zdravje ljudi kot ranljivo obravnavamo tudi vodovarstveno območje iz katerega se zajema voda za oskrbo prebivalcev s pitno vodo. V tem primeru kot ranljivo območje obravnavamo celotno območje, ki se iz tega vodnega vira oskrbuje s pitno vodo.

1.4 MNENJE O VERJETNEM POMEMBNEM VPLIVU NA ZDRAVJE LJUDI:

Na podlagi podatkov o značilnostih plana, podatkov o značilnostih vplivov in območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov plana ter podatkov o pomenu ranljivosti območij, ki bodo verjetno prizadeta ocenjujemo, da izvedba plana Občinski podrobni prostorski načrt 484 Cesta v Sadinjo vas v obliki in obsegu kot je to opisano v izhodiščih plana verjetno ne bo imela pomembnega vpliva na zdravje in počutje ljudi.

OPOMBA:

Mnenje je izdelano s predpostavko, da bodo v planu upoštevane konkretne smernice podane v nadaljevanju tega mnenja.

OBRAZLOŽITEV

Rezultati preveritve pričakovanih vplivov na okolje, ki jih bo glede na

- značilnosti plana,
- značilnosti vplivov in območij, ki bodo verjetno prizadeta zaradi vplivov plana
- pomen in ranljivost območij, ki bodo verjetno prizadeta

povzročila izvedba obravnavanega plana in imajo lahko vpliv na zdravje in počutje ljudi, so pokazali, da so spremembe posameznih sestavin okolja (kakovost zunanjega zraka, obremenjenost okolja s hrupom, kakovost površinskih in podzemnih voda, oskrba s pitno vodo) v obliki in obsegu kot je to opisano v izhodiščih plana verjetno ne bodo tolikšne, da bi lahko pomembneje vplivale na zdravje ljudi.

POJASNILA V ZVEZI Z OCENJEVANJEM VPLIVOV NA ZDRAVJE LJUDI:

Izhodišča, ki so bila uporabljena za mnenje o verjetnem pomembnem vplivu na zdravje ljudi, so naslednja:

- Odločitve o sprejemljivosti vplivov na zdravje temeljijo na mejnih vrednostih za onesnaženost okolja, ki so določene z veljavno slovensko zakonodajo s področja okolja (npr. za onesnaženost zraka, hrup v naravnem in življenjskem okolju, kakovost pitne vode, itd) ter drugih nacionalnih predpisih s področja ravnanja z okoljem, ki določajo mejne vrednosti, pravila ravnanja in podobno (npr. predpisi s področja urejanja emisij v vode in zrak, ravnanje z odpadki, itd.).
- V primeru presoje vpliva hrupa na zdravje in počutje ljudi pri oceni smiselno upoštevamo tudi smernice Svetovne zdravstvene organizacije iz leta 2018.
- Navedba v mnenju »da izvedba plana/posega verjetno ne bo imela pomembnejših vplivov na zdravje ljudi« pomeni, da stopnja tveganja za zdravje ljudi najverjetneje ne bo večja, kot je zajeta v mejne vrednosti, ki so določene z okoljsko zakonodajo. Z okoljsko zakonodajo določene mejne vrednosti so stvar politične odločitve in ne jamčijo popolne odsotnosti tveganja za pojav negativnih učinkov na zdravje ljudi.
- Pri izdelavi mnenja smo upoštevali tudi, da bodo izvajalci del in upravljavci posega v času življenjske dobe posega (gradnja, obratovanje, odstranitev) spoštovali pripadajočo veljavno okoljsko zakonodajo in drugo pripadajočo zakonodajo, ki je namenjena varovanju zdravja ljudi.

2 KONKRETNE SMERNICE

2.1 ZRAK

Zaradi zmanjšanja onesnaževanja zraka je treba upoštevati Odlok o načrtu za kakovost zraka na območju Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 77/17).

V fazi gradnje je treba izvajati ukrepe za preprečevanje prašenja. Smiselno naj se uporabijo določila Uredbe o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev iz gradbišč, Uradni list RS, št. 21/11.

2.2 HRUP

V fazi gradnje je treba izvajati ukrepe za preprečevanje hrupa in vibracij. Hrup in vibracije naj se zmanjšajo na najmanjšo možno raven. Uporabi naj se moderna tehnologija. Delovni stroji naj bodo v času, ko niso rabljeni, izključeni. Smiselno naj se uporabijo določila Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18 in 59/19).

Stanovalci v bližini posega naj bodo o času in trajanju izvajanja najbolj hrupnih del pravočasno in natančno obveščeni, da se hrupu po možnosti lahko izognejo.

V fazi obratovanja naj se vzdržujejo cestne površine v dobrem stanju, tako, da bodo površine gladke (tihi asfalt), da poškodbe cestišča ne bodo povzročale dodatnega hrupa in vibracij zaradi prometa.

Stalno naj se spremljajo in obravnavajo pritožbe občanov zaradi okoljskega hrupa. Postopno in dolgoročno naj se stanje skladno s tehničnim napredkom izboljšuje, tako, da bodo obremenitve s hrupom v bivalnem okolju vedno manjše.

2.3 VODE

Del območja OPPN se nahaja na širšem vodovarstvenem območju – VVO III. Vodovarstvena območja ureja Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ljubljanskega barja in okolice Ljubljane (Ur.l. RS, št. 115/2007, 9/2008 - popr., 65/2012, 93/2013).

Prostori in mesta, kjer se bodo med gradnjo pretakale, skladiščile, uporabljale nevarne snovi, njihova embalaža in ostanki, vključno z začasnim skladiščenjem nevarnih odpadkov (npr. motorna goriva,

olja in maziva) morajo biti urejeni kot zadrževalni sistem - lovilna skleda-, brez odtokov, neprepustna za vodo, odporna na vse snovi, ki se v njej nahajajo, dovolj velika, da zajamejo vso morebiti razlito ali razsuto količino snovi oziroma tekočin.

V enakem smislu zadrževalnega sistema je treba zagotoviti tudi zajem požarnih voda, kadar obstaja kakršna koli verjetnost onesnaženja požarnih voda (posledično tudi površinskih in podzemnih voda ter tal) z nevarnimi snovmi.

Prometne cestne, manipulativne in intervencijske površine morajo biti utrjene, odvajanje onesnaženih padavinskih odpadnih voda s teh površin mora biti urejeno preko zadrževalnikov, usedalnikov, lovilnikov olj.

Pripravili:

Andrej Uršič, univ. dipl. biol.

ANDREJ
URŠIČ

Digitalno podpisal
ANDREJ URŠIČ
Datum: 2021.02.05
12:39:50 +01'00'

dr. Sonja Jeram, univ. dipl. biol.

SONJA
JERAM

Digitalno podpisal
SONJA JERAM
Datum: 2021.02.09
08:28:55 +01'00'

Ivanka Gale, dr. med., spec. hig. in javn. zdravja

IVANKA
GALE

Digitally signed
by IVANKA GALE
Date: 2021.02.09
09:25:17 +01'00'

Maša Ceglar, dipl. san. inž. (UN)

Ceglar Maša

za Peter Otorepec, dr. med. spec. higiene in MDPŠ
Predstojnik

V vednost:

- naslov
- arhiv, tu

IRENA VENINŠEK PERPAR

Digitalno podpisal IRENA VENINŠEK PERPAR
Datum: 2021.02.09 09:55:45 +01'00'

